

שירת דבורה [7] יבבת אם סיסרא

(1) שופטים פרק ה, כח-לא

(כח) בעד החלון נשקפה ותיבב אם סיסרא בעד האשנב מדוע ב' שש רכבו לבוא מדוע אחרו פעמי מרכבותיו: (כט) חכמות שרותיה תענינה אף היא תשיב אמריה לה: (ל) ה' א' ימצאו יחלקו שלל רחם רחמתיים לר' אש גבר שלל צבעים לסיסרא שלל צבעים רקמה צבע רקמתיים לצוארי שלל: (לא) כן י' אבדו כל אויביך יק' נק' נא' הביו כצאת השמש בגבכתו ותשק' ט' הארץ ארבעים שנה: פ

(2) מפרשים לפסוק כח.

תרגום יונתן שופטים פרק ה פסוק כח

(כח) מן חרפא אסתכיאא ומדיקא אמיה דסיסרא מביני אענתא אמרת מא דין אוחרא רתיכוהי דסיסרא ברי מלמיתי מא דין אתעקבו רהטנא דהו מיתן לי אגרת נצחנין:

רש"י שופטים פרק ה פסוק כח

(כח) ותיבב - לשון דבור כמו ניב שפתים ורבותינו פירשוהו לשון גניחה כתרועה דמתרגמינן יבבא ואני אומר לשון ראייה כמו בבת עיני וכן חברו מנחם: אשנב - חלון:

(3) רלב"ג שופטים פרק ה פסוק ל

(ל) רחם רחמתיים - ולהיות פרוצים בעריות הקדימו בספור שלל העריות אולי השיג כל אחד מהן נערה אחת או שתיים ולסיסרא ג"כ יתנו שלל בגדי הצבעונים הנכבדים שלל בגדי צבעונים שהם מרוקמים ובגדי צבע רקומים משני עבריהם ויחלקם סיסרא לצוארי בעלי השלל והם אנשי החיל הבאים עמו:

(4) רש"י שופטים פרק ה פסוק לא

(לא) כן י' אבדו - דבורה אמרה תנחומין של הבל הן לה כן י' אבדו כל אויביך ה' כאשר אבד הוא:

ואוהביו כצאת השמש בגבורתו - לעתיד לבא שבעתים כאור שבעת הימים שהיא על אחת שלש מאות וארבעים ושלוש כמספר ארבעים ותשע שביעיות: ותשקוט הארץ - אין זה מדברי דבורה אלא מדברי כותב הספר:

(5) תלמוד בבלי מסכת גיטין דף לו עמוד ב

תנו רבנן: הנעלבין ואינן עולבים, שומעין חרפתן ואין משיבין, עושין מאהבה ושמחין ביסורין, עליהן הכתוב אומר: ואוהביו כצאת השמש בגבורתו.

(6) שמות פרק טו, ט' עם תרגום ירושלמי

אמר אויב ארד' ה' אשיג אחלק שלל תמלאמו נפשי אריק חרבי תורישמו ידי:

אמר פרעה כשיעא סנאה ובעיל דבבא ארדוף בתר עמא בני ישראל וארעי ותהון שרן על גיף ומא אשבי מנהון שביא רבא ואבזי מנהון בינא רבא אפליג מן נכסיה לעמי עבדי קרבא וכד תתמלי נפשי מנהון מן בתר כן אשלוף חרבי ואשיצי ותהון ביד מיני:

(7) אור החיים שמות פרשת בשלח פרק טו פסוק ט

אחלק שלל. הנה הרשע חשב עשות גי' דברים. אי שוה בכולן והוא לשלול כל שללם, והוא אומר אחלק שלל, ב' שיקח אותם לעבדים כבראשונה, והוא אומר תמלאמו נפשי פי' תתמלא מהם כשאחזור לכבוש אותם לעבדים. גם רמז שיוסיף לעשות בהם חפצו בעיניו יותר ממה שעבר. גי' להרוג משה ואהרן וזקניהם וגדוליהם, והוא אומר אריק חרבי וגוי' ואומר תורישמו ידי ירצה על דרך אומרם ז"ל (שמות רבה פ"א) בפסוק (ב' ט"ו) ויבקש להרוג את משה שבקש להרוגו בסייף ולא שלטה בו וכי', והוא שאמר משה (לקמן י"ח ד') ויצילני מחרב פרעה לזה אמר אויב תורישמו ידי כי תשיג ידו מה שלא השיג מקודם: